

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/220/2018
Identifikačné číslo spisu: 7615205697
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7615205697.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ I.. T. B. a 2/ Q.. V. B., oboch trvalým pobytom v C., C. XXX/X, zastúpených JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Škultétyho č. 3, proti žalovaným 1/ Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova č. 48, IČO: 00 151 653, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s. r. o., so sídlom v Košiciach, Bočná č. 10, 2/ Dražby a aukcie, s. r. o., so sídlom v Martine, Flámska č. 1, IČO: 36 751 642, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Gallo s. r. o., so sídlom v Martine, Jilemnického 4012/30, 3/ Hypo Collector, s. r. o., so sídlom v Jablonovom 116, IČO: 46 526 382, zastúpenej Advokátskou kanceláriou GRABAN, TORMA & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kováčska 53 a 4/ JADEM s. r. o., so sídlom v Borčiciach č. 86, IČO: 45 721 661, o určenie absolútnej neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 16C/91/2015, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. apríla 2018 sp. zn. 2Co/124/2017, takto

rozhodol:

Prístupenie spoločnosti MI-AL, s. r. o., so sídlom v Žiline, A. Rudnaya 2245/13, IČO: 44 797 346, do konania na strane žalovaného n e p r i ú š ť a.

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. apríla 2018 sp. zn. 2Co/124/2017 a rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 28. novembra 2016 č. k. 16C/91/2015-471 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. novembra 2016 č. k. 16C/91/2015 - 471 zamietol žalobu a zrušil neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené pôvodne ako predbežné opatrenie uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves pod sp. zn. 16C/91/2015-94 zo dňa 23. septembra 2015. Žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ priznal právo na náhradu trov konania voči žalobcom v plnom rozsahu. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že dobrovoľná dražba nehnuteľností vedených na LV č. XXXX ako rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele reg. „C“ č. XXXX/X, a pozemky - parcely reg. „C“, č. XXXX/X J. XXXX/X, o podiele 1/2 + 1/2 k celku, všetko vedené Okresným úradom C., katastrálny odbor, pre k. ú. C. je absolútne neplatná.

1.2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa ustanovenia § 21 ods. 2, ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona SNR č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti, podľa § 583 OZ, podľa § 7 ods. 1, 2, 3, § 3 ods. 9, § 19 ods. 1 písm. a/, § 22 ods. 1, 2, § 33 ods. 3, 4 zák. č. 527/2002 Z. z., podľa § 151j ods. 1, 2 OZ, podľa § 100 ods. 1, 2, § 101, § 111, § 853 ods. 1, § 112, § 151ma ods. 1, ods. 6, 7 OZ, podľa § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, 2 OZ, § 92 ods. 2 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1411/2013/CE, § 470 ods. 1, § 137 písm. d/ CSP.

1.3. Okresný súd konštatoval, že zákonná úprava (§ 21 ods. 4 zák. č. 527/2002 Z. z.) vymedzuje presne okruh strán sporu v konaní o neplatnosť dražby, pričom v konaní nebola zo strany žalobcov preukázaná pasívna vecná legitímácia žalovanej 1/, ktorú nebolo možné subsumovať pod žiadnu zákonom definovanú stranu sporu, a preto súd žalobu voči tejto žalovanej už len z tohto dôvodu zamietol. Prvoinštančný súd uviedol, že nemôže prihliadať na ďalšie skutočnosti uvedené až po uplynutí prekluzívnej lehoty, hoci by prípadne mohli byť dôvodom neplatnosti dražby. Dodatočné uvádzanie skutkových dôvodov neplatnosti je v rozpore s účelom preklúzie, ktorú v tomto prípade možno označiť za sankciu za včasné neuplatnenie práva. Takéto dodatočné uvádzané dôvody v prípade ich opodstatnenosti môžu byť len dôvodom na podanie žaloby na náhradu škody podľa § 33 zák. č. 527/2002 Z. z..

1.4. Pokiaľ ide o dôvody neplatnosti dražby uplatnené do uplynutia prekluzívnej lehoty súd prvej inštancie sa zaoberal námietkou žalobcov v žalobe, v súvislosti s tým, že neboli splnené podmienky § 92 ods. 8 (pôvodne ods. 7) Zákona o bankách. Vykonaným dokazovaním z listinných dôkazov prítomných v spise však bolo osvedčené, že žalovaná 1/ si splnila povinnosti vyplývajúce jej z tohto zákonného ustanovenia a je zrejme, že žalovanej 3/ postúpila už splatnú pohľadávku, ktorú ako banka mohla postúpiť aj na nebankový subjekt. Dospel tiež k záveru, že zo žaloby nebolo zrejme, prečo by mal byť výkon záložného práva na nehnuteľnosti žalobcov premĺčaný. Z dokazovania vyplynulo, že prípisom zo dňa 21. júla 2011 označeným ako oznámenie o výkone záložného práva podľa § 151l ods. 1 OZ žalovaná 1/ oznámila žalobcom, že pristupuje k aktívnemu vymáhaniu celej pohľadávky a k realizácii zriadeného záložného práva. Toto oznámenie bolo zaslané všetkým relevantným subjektom, dražba bola neúspešná, mala nasledovať opakovaná dobrovoľná dražba, ktorá sa však neuskutočnila. Následne na návrh žalovanej 1/ sa dňa 24. júna 2013 uskutočnila ďalšia dražba dotknutých nehnuteľností a za tejto situácie nie je možné konštatovať, že by sa bol býval výkon záložného práva premĺčal.

1.5. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s námietkou žalobcov, že zákon o dobrovoľných dražbách odporuje základným súkromnoprávnym zásadám a že súkromné osoby na dražobnom procese v pozícii dražobníka nemôžu garantovať nezávislý a nestranný výkon záložného práva. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalobcov, že právna úprava zákona o dobrovoľných dražbách nezabezpečuje garanciu a ochranu ústavných práv účastníkov právnych vzťahov, keďže bola predmetom preskúmania len súladnosti s európskym právom na ochranu spotrebiteľa a európske orgány ju ako takú nepovažovali za rozpornú (rozhodnutie Súdneho dvora z 10.9.2014 vo veci C-34/13). Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení uviedol, že v rámci sporu žalobcovia dopĺňali ďalšie dôvody, pre ktoré podľa nich má byť napádaná dobrovoľná dražba neplatná, tieto dôvody neboli uvedené v pôvodnej žalobe, ale uvádzané až po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty na podanie žaloby, a preto na ne súd ani nemohol prihliadať. Medzi tieto dôvody patrilo tvrdenie, že záložný veriteľ Štátny fond rozvoja bývania nesúhlasil s predmetnou dobrovoľnou dražbou a že žalovaná 3/ nebola evidovaná na príslušnom liste vlastníctva ako záložný veriteľ a nebola preto oprávnená navrhnúť dražbu sporných nehnuteľností.

1.6. K ďalšej námietke, že oznámenie o dražbe, ktoré bolo zaslané žalovanej 2/ nebolo prevzaté v lehote 30 dní pred konaním dražby a tiež, že v prípade napadnutej dražby z 5. marca 2015 ide o opakovanú a nie prvú dražbu, a preto túto nie je možné vykonať, ak dražobník upustil od dražby, súd uviedol, že o neúspešné vydraženie ide aj vtedy, keď došlo k upusteniu od dražby alebo neplatnej dražby. V súdu doručenej kópii dražobného spisu žalovanej 2/ nebola založená písomná žiadosť navrhovateľa dražby, t. j. žalovanej 3/ na upustenie od predmetnej dražby, keďže však išlo o skutkové tvrdenie žalobcov, ktoré sa v ich pôvodnej žalobe neobjavilo a nestalo sa tak ani do uplynutia trojmesačnej prekluzívnej lehoty zmenou žaloby, súd ďalšie dokazovanie na preukázanie existencie takejto písomnej žiadosti žalovanej 3/ ani nevykonával a návrh zástupcu žalovanej 3/ na vykonanie dôkazu na jeho preukázanie z toho dôvodu aj zamietol.

1.7. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol postupujúc v zmysle platnej úpravy Civilného sporového poriadku § 335 ods. 1 v spojení s § 471 ods. 1 i bez návrhu zrušil aj neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené pôvodne ako predbežné opatrenie uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves pod sp. zn. 16C/91/2015-54 zo dňa 23. septembra 2015.

2.1. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 27. apríla 2018 sp. zn. 2Co/124/2017 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.2. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že odvolací dôvod nie je naplnený. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a vykonané dôkazy hodnotil v súlade so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver.

2.3. Na doplnenie a zvýraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že v súvislosti s namietaným nesprávnym rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadne pasívnej legitímácie žalovanej 1/ aj odvolací súd je toho názoru, že postavenie žalovanej 1/ nespĺňa definíciu ktoréhokolvek subjektu vypočítaného v § 21 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. Neobstojí preto ani argumentácia povinnosťou súdu skúmať podľa § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa neprijateľnosť zmluvných podmienok v úverovej zmluve. Súd prvej inštancie správne posúdil aj skutočnosť, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo strany žalovanej 1/ na žalovanú 3/ vrátane všetkých práv s ňou spojených. Správne posúdil aj námietku premĺčania vznesenú žalobcami a do dôsledkov svoje rozhodnutie v tomto smere odôvodnil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné prihliadnuť na rozšírené dôvody neplatnosti dražby po uplynutí 3-mesačnej prekluzívnej lehoty. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/272/2007 z 22. mája 2008 nemožno pre daný prípad použiť, lebo rieši inú situáciu a analógia tu nie je možná. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vrátane výroku o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 225 ods. 1 CSP.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, v ktorom žiadali, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alebo aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobe vyhovel a konštatoval neplatnosť predmetnej dobrovoľnej dražby. V priebehu dovolacieho konania doručili žalobcovia návrh na pristúpenie účastníka na strane žalovaného, nakoľko po rozhodnutí odvolacieho súdu došlo k prevodu nehnuteľností, ktoré boli predmetom žaloby, na inú osobu.

3.2. Prípustnosť dovolania odôvodnili poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolatelia namietali, že súd prvej inštancie neposúdil neprijateľné zmluvné podmienky žalovanej 1/, odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil, a na základe tohto postupu sa žalovanej 3/ podarilo vymôcť aj to, na čo nemá nárok. Poukázali na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, Stanovisko Európskej komisie, niektoré z rozhodnutí súdov SR, ktoré interpretovali v tom smere, že inštitút dobrovoľnej dražby oslabuje postavenie spotrebiteľa. K tvrdeniu odvolacieho súdu o tom, že po uplynutí prekluzívnej 3-mesačnej lehoty nie je možné rozširovať dôvody neplatnosti žalobcovia uviedli, že sú spotrebiteľia, a teda sa v ich prípade neuplatňuje koncentračná zásada. Súd prvej inštancie i odvolací súd skonštatovali, že nemožno prihliadať na ďalšie skutočnosti uvedené po uplynutí prekluzívnej doby, hoci by mohli byť dôvodom neplatnosti dražby. Žalobcovia poukázali na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/272/2007, v ktorom súd pripustil zmenu účastníkov konania a aj zmenu petítu po uplynutí prekluzívnej lehoty. Napriek tomu, že odôvodnenie rozhodnutia nie je záväzná, ide o jednoznačný názor Najvyššieho súdu SR, ktorý v praktickej rovine dopadá na všetky obdobné prípady doplnenia žalobných návrhov po uplynutí prekluzívnej lehoty. Súd prvej inštancie pripustil možnosť určenia neplatnosti dražby, avšak namietal nedodržanie trojmesačnej lehoty. Žalobcovia poukázali na nevykonanie úkonov po upustení od dražby, súd prvej inštancie v tejto súvislosti vykonal dokazovanie, ale v odôvodnení sa týmto dôvodom nezaoberal. Odvolací súd tieto skutočnosti nepreskúmal, ani sa k nim nevyjadril. Podľa dovolateľov súd prvej inštancie potvrdil rozpor v rozhodovacej praxi, čo sa týka dopĺňania dôvodov po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žalobného návrhu a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil. Žalobcovia prekluzívnu lehotu dodržali, síce po podaní žaloby doplnili svoje podanie o ďalšie dôkazy, avšak pokiaľ ide o upustenie od dražby, dokazovanie vykonával aj sám súd aj po uplynutí tejto lehoty.

Rozsudky oboch nižších súdnych inštitúcií nepovažovali za riadne odôvodnené, preto sú zmätočné a nevykonateľné.

3.3. V ďalšej časti dovolania namietali žalobcovia, že záložný veriteľ vôbec nebol zapísaný na liste vlastníctva v časti C, aj keď pre vznik záložného práva k nehnuteľným veciam je zápis do katastra nehnuteľnosti zákonným predpokladom. Poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/108/2011. Ani jeden z konajúcich súdov sa s touto skutočnosťou podľa dovolateľov nevyporiadal. Napokon namietali, že výkon záložného práva bol premlčaný, námietku premlčania dražobník neakceptoval. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že nárok nebol premlčaný, pretože bol uplatnený včas u dražobníka. Podľa žalobcov dražobník nie je orgán, u ktorého si mohol veriteľ nárok uplatniť a domáhať sa tak spočívania premlčacej doby. Žalovaný mal možnosť uplatniť si z opatrnosti žalobu na plnenie. Iným konaním sa podľa § 112 Občianskeho zákonníka myslí napr. trestný súd konajúci o náhrade škody, alebo správne orgány štátu, nie dražobníka ako súkromnú osobu.

4.1. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že považuje dovolanie za neprípustné, a preto navrhuje, aby dovolací súd dovolanie odmietol a zaviazal dovolateľov na náhradu trov konania.

4.2. Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu považovala dovolanie žalobcov za nedôvodné a navrhla, aby ho najvyšší súd zamietol, pričom si uplatnila trovy dovolacieho konania.

4.3. Žalovaná 3/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu rozsiahlym spôsobom argumentovala k viacerým častiam podaného mimoriadneho opravného prostriedku, pričom dospela k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie ako aj rozsudok odvolacieho súdu sú v celom rozsahu správne a zákonné, konajúce súdy sa správne vyporiadali so všetkými námietkami žalobcov. Navrhla dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť, pokiaľ nebudú dôvody na odmietnutie dovolania, aby ho zamietol.

4.4. Žalovaná 4/ sa k dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je prípustné a aj dôvodné, a preto rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok prvoinštančného súdu v rozsahu dovolania zrušil (§ 449 ods. 1, 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

6. V prvom rade bolo potrebné, aby najvyšší súd rozhodol o pristúpení účastníka na strane žalovaných, tak ako to svojim podaním v dovolacom konaní doručeným najvyššiemu súdu 15. mája 2020 navrhovali žalobcovia. Podľa ustanovenia § 21 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. sú účastníkmi súdneho konania o neplatnosť dražby podľa odseku 2 navrhovateľ dražby, dražobník, vydražiteľ, predchádzajúci vlastníak a dotknutá osoba podľa odseku 2. Žalobcovia navrhovali, aby do konania pristúpila ako žalovaná spoločnosť MI -AL, s. r. o., so sídlom A. Rudnaya 2245/13, Žilina, IČO: 44 797 346, z dôvodu, že po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu sa stala vlastníčkou nehnuteľností, ktoré boli predmetom spornej dražby. Konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby je osobitným druhom civilného konania, pri ktorom je okruh účastníkov konania stanovený priamo zákonom. Ako je uvedené v citovanom § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, aktuálny vlastníak vydraženej veci, na ktorého bola prevedená zo strany vydražiteľa, nie je ani jedným zo subjektom uvedených v tomto ustanovení, preto návrhu na pristúpenie dovolací súd nemohol vyhovieť.

7. Ďalej sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal podaným mimoriadnym opravným prostriedkom z hľadiska jeho prípustnosti. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

10. V danom prípade dovolatelia uplatnili dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pričom uviedli, že odvolací súd aj prvoinstančný súd svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili, rozsudky súdov oboch inštancií sú zmätočné a nevykonateľné. Podľa dovolateľov sa konajúce vôbec nevyporiadali so skutočnosťou, že záložný veriteľ nebol zapísaný na LV v časti „C“, namietali aj na nedostatok dôvodov v súvislosti s dodržaním prekluzívnej trojmesačnej lehoty. Taktiež poukázali na problematiku premlčania výkonu záložného práva.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. V súvislosti s námietkou žalobcov o nedostatočnom odôvodnení oboch rozhodnutí súdov nižších stupňov a z toho vyplývajúcej nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho i prvostupňového súdu je potrebné poukázať na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za takú vadu nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Odvolací súd prebral v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal rozsiahle dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľal i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkázal na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemohol preto dať za pravdu odvolateľom. K jednotlivým odvolacím námietkam žalobcov sa ešte osobitne vyjadril. Konajúce súdy sa

vysporiadali sa aj so zápisom záložného veriteľa na liste vlastníctva (pozri bod 114. rozsudku okresného súdu) aj s problematikou premlčania výkonu záložného práva. S odôvodnením aj na vyššie citovanú judikatúru Ústavného súdu SR najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že nie je zo strany odvolacieho súdu treba osobitne reagovať na každý bod opravného prostriedku, ktorým sa zaoberá.

14.1. Žalobcovia v podanom dovolaní nesúhlasili ani s právnym posúdením otázky premlčania výkonu záložného práva. Rovnako rozsiahlym spôsobom poukazovali na právne riešenie pasívnej legitímácie žalovanej 1/ a údajné neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré s tým súvisia, pričom k porušeniu ich práv ako spotrebiteľov malo dôjsť aj samotným použitím inštitútu dobrovoľnej dražby podľa zákona § 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o dobrovoľných dražbách).

Pokiaľ ide o tieto námietky, dovolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o ich posúdenie, dovolatelia nevymedzili právnu otázku v súlade s ustanoveniami § 421 a § 432 CSP a tak sa v tom smere dovolací súd nesprávnym posúdením nemohol zaoberať. Dovolací súd posúdil len spôsob, akým sa s týmito otázkami vysporiadali súd prvej inštancie a odvolací súd, a či ich odôvodnenie napĺňa požiadavky na kvalitu súdnych rozhodnutí, ktoré vyžaduje právo na spravodlivý súdny proces a či by prípadný nedostatok dôvodov nespôsobil procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorú dovolatelia namietali nie celkom konkrétne tiež.

14.2. Podľa názoru dovolacieho súdu sa súd prvej inštancie aj odvolací súd dostatočne vysporiadali s problematikou premlčania výkonu záložného práva (body 102. až 109. rozsudku okresného súdu; bod 38. rozsudku krajského súdu), vecnej legitímácie žalovanej 1/ (body 87. až 91. rozsudku okresného súdu; bod 37. rozsudku krajského súdu), i ochrany žalobcov ako spotrebiteľov (body 110. a 111. rozsudku okresného súdu; bod 37. rozsudku krajského súdu), nemožno ich považovať za nedostatočne odôvodnené a tým pádom nepreskúmateľné. Pokiaľ ide o iné dôvody spôsobujúce prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (pozri bod 11. tohto uznesenia), tie zistené neboli. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 420 písm. f) CSP dôvodné.

14.3. K tvrdeniam žalobcov v súvislosti s premlčaním výkonu záložného práva iba na okraj dovolací súd dodáva, že došlo asi k nepochopeniu obsahu rozhodnutí okresného aj krajského súdu i právnej úpravy zákona o dobrovoľných dražbách. Pokiaľ žalobcovia tvrdia, že uplatnenie si práva u dražobníka nespôsobuje spočívanie premlčacej doby, spochybňuje to celý mechanizmus výkonu záložného práva prostredníctvom platného a účinného zákona o dobrovoľných dražbách. Ak by, ako to tvrdia dovolatelia, bolo nevyhnutné „z opatrnosti“ podávať riadnu žalobu na plnenie, stal by sa celý inštitút zbytočným, keďže by sa bolo treba aj tak obrátiť na súd. Toto ale určite nebolo zámerom zákonodarcu, čo možno predpokladať, už len zo skutočnosti, že Zákon o dobrovoľných dražbách je stále súčasťou právneho poriadku. Účelom tohto zákona je práve odbremenenie súdov a poskytnutie možnosti záložným veriteľom domôcť sa vymáhanej pohľadávky zabezpečenej záložným právom zriadeným so súhlasom dlžníka efektívne priamym výkonom práva. V tomto dovolací súd odkazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie, i odvolacieho súdu. Dobrovoľná dražba je inštitút upravený platným a účinným zákonom, ktorý nebol zodpovedajúcim ústavným spôsobom zrušený, jeho účinnosť nebola pozastavená, ani inak formálne spochybnená, preto najvyšší súd ako garant zákonnosti v štáte je povinný jeho ustanovenia rešpektovať a rozhodovať v súlade s platným a účinným právom.

15. V ďalšej časti žalobcovia odôvodnili svoj mimoriadny opravný prostriedok nesprávnym právnym posúdením v zmysle ustanovenia § 432 CSP, pričom poukázali na dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobcovia vyčítajú krajskému súdu (aj okresnému súdu), že právnu otázku, či je možné dopĺňať dôvody neplatnosti dražby aj po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty podľa ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. Zákona o dobrovoľných dražbách, pokiaľ samotná žaloba bola podaná v rámci prekluzívnej lehoty, posúdil nesprávne. Podľa dovolateľov súd prvej inštancie aj odvolací súd vyriešili túto otázku inak, ako ju už vyriešil dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/272/2007. Žalobcovia v dovolaní argumentovali, že v bode 117. svojho rozsudku prvoinštančný súd pripustil možnosť určenia neplatnosti dražby, z dôvodu že došlo k upusteniu od dražby a k pochybeniu pri postupe dražobníka a dražobného veriteľa po tomto upustení, avšak pre nedodržanie trojmesačnej lehoty v tejto časti už ďalej okresný súd nevykonával dôkazy na

preukázanie tohto dôvodu neplatnosti.

16.1. Podľa § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách, v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade je možné domáhať sa neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. V prípade spoločnej dražby bude neplatná len tá časť dražby, ktorej sa takýto rozsudok týka (§ 23).

16.2. Otázku interpretácie § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách, pokiaľ išlo o zmeny žaloby po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty, už riešil, ako správne uviedli žalobcovia, Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo/272/2007. V predmetnej veci nešlo síce o rozširovanie dôvodov neplatnosti, ale o situáciu, keď v čase uplynutia lehoty nebola žaloba podaná proti všetkým osobám určeným v § 21 ods. 4 Zákona o dobrovoľných dražbách. Nemožno teda hovoriť o odklone od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ale skôr o právnej otázke dovolacím súdom ešte neriešenej, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a nie písm. a/, ako je uvedené v dovolaní. Ak dovolatelia „netrafili“ dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, nie je to prekážkou preskúmania správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom v dovolacom konaní.

16.3. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol: „Žaloba o určenie neplatnosti dražby musí obsahovať všetky podstatné náležitosti, t. j. označenie strán sporu (žalobcu a žalovaných), pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, špecifikáciu konkrétneho práva alebo práv, ktorých porušením mal byť žalobca dotknutý, označenie dôkazov, ktorých sa žalobca dovoláva a musí byť z neho zrejmé, čoho sa žalobca domáha. V tejto súvislosti nadobúda na právnom význame pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností ako nevyhnutná podmienka riadne podaného návrhu na začatie súdneho konania. To platí vo zvýšenej miere v prípade, že takéto tvrdenie skutočností tvoriacich predmet konania sa malo uskutočniť v priebehu prekluzívnej lehoty. Nestačí, aby pred uplynutím tejto lehoty bola podaná na súd žaloba obsahujúca síce žalobný petít na určenie neplatnosti dražby, v ktorej je však uvedená len časť rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa neskoršieho tvrdenia žalobcu boli dôvodom tvrdenej neplatnosti dražby. Súd nemôže prihliadať na ďalšie skutočnosti uvedené až po uplynutí prekluzívnej doby, hoci by mohli byť dôvodom neplatnosti dražby. Dodatočné uvádzanie skutkových dôvodov neplatnosti dražby je v rozpore s účelom preklúzie, ktorú v tomto prípade možno označiť za sankciu za včasné neuplatnenie práva.“ Odvolací súd sa stotožnil s riešením, ktoré si osvojil okresný súd a pokiaľ ide o rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/272/2007 uviedol, že ho nemožno pre daný prípad použiť, pretože rieši inú situáciu a analógiu tu použiť nemožno. Dovolací súd sa naopak s argumentáciou, ktorú si súdy nižších stupňov osvojili, nestotožňuje. Ako vyplýva z citovanej časti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, tento zaujal názor, v zmysle ktorého žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby už nemožno po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty meniť ani dopĺňať. Podľa okresného súdu sa to týka tak vymedzenia okruhu účastníkov, ako aj obsahových (skutkových) okolností, z ktorých žalobca vyvodzuje neplatnosť dražby. S týmto názorom sa nemožno stotožniť, pretože (ako aj vyplýva z rozsudku sp. zn. 3Cdo/272/2007), z ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nemožno bez ďalšieho vyvodiť závery, že pre riadne uplatnenie tohto práva na súde sa vyžaduje, aby žaloba v stanovenej lehote obsahovala vymedzenie všetkých skutkových okolností a dôvody neplatnosti dražby, už nie je možné dopĺňať. Je potrebné vziať na zreteľ, ako túto otázku upravuje osobitný zákon, ktorý žalobu upravuje, a to zákon o dobrovoľných dražbách. Menovaný právny predpis pokiaľ ide o nemožnosť zmeny dôvodov neplatnosti dražby (ani zmeny okruhu účastníkov konania), žiadne osobitné ustanovenia neobsahuje.

17. Výkladom § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách možno dospieť k záveru, že zákon stanovuje lehotu iba na podanie žaloby - na uplatnenie nároku. Z právnej úpravy možno vyvodiť, že neplatnosť možno konštatovať iba z dôvodov uvedených v Zákone o dobrovoľných dražbách, žiadnu lehotu však tento právny predpis na uplatnenie jednotlivých dôvodov neplatnosti dražby, do uplynutia ktorej je možné na nich prihliadnuť, neustanovuje. Neobsahuje žiadnu formuláciu, z ktorej by bolo možné takýto záver preukázať. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 3Cdo/272/2007 v duchu tohto výkladu odmietol obmedzenie rozširovania okruhu účastníkov konania na čas do uplynutia prekluzívnej lehoty a

nie je žiadny zákonný dôvod, prečo by takéto obmedzenie malo platiť na rozširovanie skutkových okolností žaloby a dôvodov neplatnosti dražby. Pokiaľ bolo začaté konanie o neplatnosť dražby v prekluzívnej lehote, možno nielen rozšíriť okruh strán sporu, napr. o ďalších žalovaných, tak ako to umožnil rozsudok 3Cdo/272/2007, ale žalobca môže poukazovať aj na ďalšie skutkové okolnosti spôsobilé založiť iný, ako v žalobe uplatnený dôvod neplatnosti dražby. Súdu nič nebráni v rozhodnutí konštatovať iný dôvod neplatnosti ako ten, ktorý bol skutkovo vymedzený v žalobe do uplynutia prekluzívnej lehoty, pokiaľ sa v priebehu konania preukáže jeho existencia. Zákon stanovuje lehotu na uplatnenie si práva prostredníctvom podania žaloby, nie na prednes skutkových okolností dražby a ich dopĺňanie.

18. Súd prvej inštancie nesprávne vyložil ustanovenie § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách pokiaľ ide o možnosť rozširovať skutkové tvrdenia poukazujúce na (iné) dôvody neplatnosti dobrovoľnej dražby. Ak sa s jeho rozhodnutím odvolací súd stotožnil, dopustil sa rovnakého pochybenia pri aplikácii práva na skutkový stav, a teda vec nesprávne právne posúdil. Samotný odvolací súd sa síce zmenil o rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/272/2007, ale jeho použitie odmietol bez ďalšej argumentácie, s tým že ide o odlišnú situáciu a analógia nie je možná. Odvolací súd však tieto svoje úvahy bližšie nevysvetlil. V prípade, ak chcel zaujať takýto názor, bolo potrebné sa vypoariadať so skutočnosťou, v čom vidí rozdiel medzi zmenou žaloby o ďalších žalobcov alebo žalovaných, čo pripustil, od zmeny žaloby z hľadiska skutkových okolností a doplnenia dôvodov neplatnosti dobrovoľnej dražby. Navyiac sa v tejto súvislosti javí, že v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu je rozpor, keď sa na jednej strane stotožňuje s rozsudkom okresného súdu, ktorý nepripúšťa ani zmenu v osobách strán sporu po uplynutí prekluzívnej lehoty, a na druhej strane rešpektuje rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/272/2007, ktoré zmenu ohľadne okruhu účastníkov konania umožňuje.

19. V súvislosti s rozširovaním dôvodov neplatnosti dražby vystupuje do popredia otázka použitia zásady koncentrácie konania, ktorá by na rozdiel od ustanovenia § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách mohla žalobcom obmedziť možnosť rozširovať skutkové tvrdenia, ktorými odôvodňujú neplatnosť dražby, prípadne namietajú aj iný dôvod neplatnosti dražby, ako ten čo bol v žalobe pôvodne uplatnený. V prejednávanej veci však na ustanovenia o koncentrácii konania upravené Civilným sporovým poriadkom prihladiť nemožno. V tomto možno prisvedčiť žalobcom, pokiaľ poukázali na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná ešte v čase pred nadobudnutím účinnosti CSP, a aj samotná prekluzívna lehota v tej dobe uplynula, v zmysle § 470 ods. 2 CSP na koncentraciu konania nemožno prihladiť, keďže by mohla byť v neprospech strany - žalobcov. Existencia trojmesačnej prekluzívnej lehoty v zákone o dobrovoľných dražbách nie je vyjadrením osobitnej úpravy koncentrácie konania popri režime procesných kódexov, tak ako to naznačuje v bode 38. svojho rozsudku odvolací súd. Takýto záver nemožno z právnej úpravy v § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách vyvodiť. Ak by mal zákonodarca zámer upraviť v zákone o dobrovoľných dražbách osobitný druh koncentrácie konania, vyjadril by (musel by vyjadriť) výslovnú povinnosť uviesť všetky skutkové tvrdenia a predložiť dôkazy na ich podporu do uplynutia lehoty, inak na ne nebude možné prihladiť. Ako je už vyslovené vyššie, zo znenia ustanovenia § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách nemožno bez ďalšieho konštatovať iný záver, pokiaľ ide o plynutie trojmesačnej prekluzívnej lehoty ako ten, že žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby musí byť podaná v rámci tejto lehoty. Zákon sa nezaobrá ďalej obmedzením možnosti navrhovať zmeny žaloby (napr. rozširovať okruh žalobcov), prípadne dopĺňať skutkové tvrdenia, dôkazy či pripájať ďalšie dôvody neplatnosti dražby. Ustanovenie § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách samo osebe neobsahuje žiadne obmedzenia alebo podmienky, za akých by sa súd nemohol zaoberať doplneniami žaloby, pokiaľ bola podaná v rámci prekluzívnej lehoty. Pokiaľ zákon výslovne žalobcovi neobmedzuje rozširovanie skutkových tvrdení a dôvodov neplatnosti dražby, je treba predpokladať, že mu to v rámci konania nezakazuje a súd na takéto zmeny musí prihliadať, pokiaľ to nie je v rozpore so zásadou koncentrácie konania. To platí za podmienky, že v prekluzívnej lehote už žaloba bola podaná tak, že obsahovala

skutkové vymedzenie dôvodov neplatnosti dobrovoľnej dražby.

20. Z uvedených dôvodov dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcov smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená), ale zároveň aj dôvodné, nakoľko dovolaním napadnutý rozsudok (práve v riešení predmetnej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

21. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Dovolací súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP), pričom zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP), nakoľko nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

22. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok